

Dzems Papiaran Kakaran

Nan Isa Fagan Gin

¹ Dzi Dzems, Anutu da Nifutsarif Yisu Kristus mama' guman. Dzi kakar nan ani ibia' da agam garam muarutsan Israil ming'a wasa' i utup 12 ugu, dzarangan da mpada wasa' i garam intap faing'. Nan nufan narut agam santan.

Muntida Babampafan i Nam Intsa'an

² Raing' ruas, nam intsa'an mara maran ampi bingan bida wa'a da agam, da nugum watsia',

³ da wasru' gin i nam intsa'an wa'an da agam i intsa'a agam nanggam muarutsan da bung' arim riniurun da agam i muntida babampaf.

⁴ Nam muntida babampafan i nam muarutsan naming' asu tsira' da natip agam nasu garam nanga nam ratar da anung' sauda ruam i uwayant bini ming'a Anutu gin u.

⁵ Da bida agam manga sauda runggan i uwayant mararuru da nagut i Anutu gin, da Arangan bung' arim rutin. I Arangan anung' ifi' i nan da irim barun da garam mangan u, ima'! Irim nam ampi bingan da garam sib angu.

⁶ Agam nida guta gin da wamuaruts nidzun, da anung' uda uwayant ampi bingan u. Uwayant ampi bingan bida nigisang' uruts manis isan da suda iyamiyam maisan ugu.

⁷ Garam uwayantan bida nigida anung' rima maran i Nifutsarif rima sib i nam faing' guta gin u. Ima'!

⁸ Arangan isu garam uwayant ampi bingan da anung' yatsung' sanampun bitsinta' angu i nam santan arangan nangan u.

⁹ Raing' mangan bida sauda runggan nidzun, da nugun natsia' i arangan iyu bingan tsira' iming' Anutu maranggan.

¹⁰ Da garam nam bunump, nugun natsia' i Anutu irasu arangan, i wain, nanggan mampan bung' awa' abi gai maraburuab.

¹¹ I gubu' tsira' inang da iyab da igauf gai maraburuab igi, da imayang' gin, da iririrua' da rini gira gan intsup sib. Sanampun bida nigida bung' awa' da garam nam bunump tsira' da gubu' fada badan i gan guman nam bunump intap ani gan. Arangan nanggan mampan bung' awa' sung angu nabinigi.

¹² Garam muntida babampafan i nam intsa'an santan ugu nugun natsia'. I gubu' nam intsa'an igi kupisa i nanggan muarutsan wasi, da Anutu bung' arim nam mpada maran ta'an rutin nabi nam munga' aru Arangan ragada mung' ugu i riman da rib maran arida i Arangan.

¹³ Bida nam maisan ra'a i mangan i nanga asub, da arangan anung' nida bida ani, "Anutu yintsa' dzi." Ima'! I nam maisan anung' isang' i intsa'a Anutu, da Anutu anung' yintsa' rib fain da yuntapin i nanga asub u.

¹⁴ Da bida gubu' nam maisan ra'a i mangan i nanga asub, da wainggan iru' i arangan

wangungan akatsan angu yuntap i arangan i nanga asub.

¹⁵ Da nam akatsan ming'a garam gar wangun wasa' isang' ibi sagat wangundan, da nam akatsan igi yaping' narungan nam maisan. Da gubu' nam maisan ying'a suda tsira' da yaping' narungan nam mampan.

¹⁶ O, dzi raing' ruasi, anung' ringanta i nan umpur i nam maisan wainggan ugu da iyu'a runggam u.

¹⁷ I nam ngarubini da rururungan santan iru' ba iming' Ramang' Anutu gin, Garam tanginda gubu' da ukam da ngantam ming'a wagung'. Arangan wabi marayaung yungyungan angu u, ima'! Arangan impa ratar inting angu.

¹⁸ Atsung'a Arangan maranggan furan angu da inang agi isu i narun rusan fa' iyab i nan nidzun aru Sising' Bini gan nidan ugu; ibinigi da agi su miamun i nam santan Arangan tangindan, ibi nam nidzun miamun wa'a ming'a gum wafa'.

Ringantagin da Nangan

¹⁹ O, dzi raing' ruasi, waringantin! Agam santan maram wari i rima ringam i nan, da anung' nidan nan sung angu u da anung' uda wangum yaba sung angu u,

²⁰ i wain, garam gar nugu tsakia gan anung' isang' i atsung'a Anutu sanaban rururungan.

²¹ Nabinigi, da watangin uwayant bubumpuadan santan da nanggan maisan ampi bingan rai. Wasu ringa mafrip i atsung'a i Anutu nanggan ntanga ru'a agam wangunggam ugu da isang' i rima agam ganunggam sib.

²² Agam ringanta i nan igi sib da watsung' gin. Da bida agam mamida i atsung'a gin, da agam yiyu' runggam. Wanang nan igi nasu nidzun.

²³ Garam ringanta i nan igi uta' angu da mamida i atsung'a gin, da isang' garam tsanganda maran i pinum.

²⁴ Da gubu' tsanganda runggan sib da fadan, da sung angu maran isamu maraganunggan iwa' ibianung'.

²⁵ Anutu nanggan faidagin rururungan ipira' agi rai sinung' nam maisan nampanggan ugu. Da bida garam rung' raraba nan faidagin igi, da atsung'a gin, da nanga suda nidzun, da maran mamida i samudan, da Anutu bung' afinti arangan i nam santan arangan nangan.

²⁶ Bida garam manga nida runggan bida ani, “Dzi garam pumu'a Anutu i sanampun rururungan,” da bitsinta' mamida i mpada tayang' nifunggan, da arangan yiyu' wangunggan, da nanggan pumu'a Anutu isu nam uta' santan angu.

²⁷ Sanab pumu'a Anutu rururungan da wa'a ngarubini i Ramang' Anutu nanggan maran arida gin da ibiani: Warim mama' marabirimpup da sangat yaruf sauda runggan ugu sib, da watip runggam i nam bubumpuadan intap anung' yantsanga agam u.

2

Anung' Ra'a i Garam Mangan da Rasuda Mangan

¹ Raing' ruas, agam isu garam muarutsa Nifutsarif Yisu Kristus, Garam dzidziwandan.

Nabinigi da anung' tsarifa garam mangan da buginda mangan yaba i garam gar nanggan tsangandan angu u.

² Bida agam mpru'a ruam, da garam atsufa ring gol da ngarukui gan bini mangan badan, da garam sauda runggan ngarukui gan gagarida ruan badan mpru'an,

³ da bida agam uda garam atsufa ngarukui bini igi yaban da nida rutin bida ani, “Waba ani. Wampa waru' bintip bini ani,” da agam nidan da garam sauda runggan igi bida ani, “Wamunti wafa naga,” ma, “Wampa waru' intap igi,”

⁴ bida nigida agam itsarif mangan da ibugin mangan, da iraru garam iyab i gam uwayantam maisan angu.

⁵ O, dzi raing' ruasi, agam waringantin! Anutu ipiriang garam sauda runggan ming'a intap ani i suda garam fung'a i nam muarutsan da ruta Arangan mpadan da mpada tayang' i nanggan mpada tayang' gan garaman, aru Arangan ragada mung' ugu i rima da rib maran arida i Arangan.

⁶ Da bitsinta' agam irim ub i garam sauda runggan. Da mangan igi inang da irasu agam da idzur nan da agam mai' mai' iming' kiap ruas maranggan i raruda agam? Garam nam bunump angu!

⁷ Da ribigi irim ub da iwaya Yisu binganggan bini faring'a yaba i agam ugu isu mais!

⁸ Bida agam tipa agi Nifutsarifang' Anutu nanggan faidagin tsira' ming'a nan akaran ugu nida bida ani, “Maram wari i garam mangan

nasang' u maram arida i runggam,” agam nanga bida nigida agam yatsung' sanampun ngarubini.

⁹ Da bitsinta' bida agam maram arida i mangan da buginda mangan, da agam inang asub, da Nan Faidagin bung' asanting' nabi agam garam atupa sib i Nan Faidagin.

¹⁰ Bida manga atsung'a Nan Faidagin santan bini da atupa sib i bitsinta' angu, da iwa' asub i atupa sib i Nan Faidagin santan ugu.

¹¹ I Anutu ini ibiani, “U ma arara' ma',” da Arangan runi mangan ibiani, “U mais garam funub ma'.” Bida u mamida i arara'an, da bitsinta' u isa garam funub, da u su garam atupa sib i Nan Faidagin.

¹² Nam santan agam nidan da nangan da maram wafur i Anutu bung' araru agam nayab i nan faidagin pira'a agi rai sinung' nam maisan nampanggan,

¹³ i wain ibiani, Anutu bung' araru agi, da maran wasang' i ntu'a i garam aru maran mamida i ntu'a garam fain u. Da bitsinta' bida garam maran ntu'a i rib fain, da Anutu maran bung' antu' i arangan da gubu' raruda garam gar.

Muarutsan da Guman Bini Nangan

¹⁴ Raing' ruas, bida manga faring'a runggan garam muarutsan da bitsinta' guman bini nangan ma'an, da bini idzuwai ruming'? Nam

---

2:8: Wkp 19:18; Mt 5:43; 19:19; 22:39; Mk 12:31,33; Lk 10:27; Ro 13:9; Ga 5:14   **2:11:** Kis 20:13-14; Lo 5:17-18; Mt 5:21,27; 19:18; Mk 10:19; Lk 18:20; Ro 13:9

muarutsan bida nigi isang' i rima arangan ganunggan sib? Ima'!

¹⁵ Bida agam rainggam ma nafunggam mangan bida sauda runggan i ngarukui ma nam gadan,

¹⁶ da agam manga nida rutin, “Wafan da nugum nufan da wampa bini da waga nanggam wasuf,” da bitsinta' mamida i rima sib i nam fain, da nan bida nigi sang' i rima garam arigi riniuriatsan sib? Ima'!

¹⁷ I sanab bida nigi, da bida garam muarutsan da guman bini nangan ma'an, da nanggan muarutsan igi isu badzab.

¹⁸ Da bitsinta' manga bung' ani nabiani, “Garam mangan imuaruts, da garam mangan inang gum bini bini.”

Da dzi ni nida nan igi munga' gan bida ani: U sang' i santing'a dzi i nanggam muarutsan ruta guman bini nangan ma'an, ma? Anung' isang' u! Da bitsinta' dzi bung' asanting' agu i nanggang' muarutsan nayab i dzi gumang' bini dzi nangan.

¹⁹ U muaruts ibi Anutu bitsinta' angu? Ngarubini! Marapayam maisan imuaruts ibinigi — da irat da iratarat.

²⁰ U garam brabru'an, u ni sru'a gin, nam muarutsan angu da guman bini nangan ma'an da nigi nam uta' santan, a? Ari', dzi bung' asanting' agu i nan nabiani.

²¹ Agi tafanggang' Abraham isu garam rururungan iming' Anutu maranggan iyab i nanggan rima narunggan Isak yaba mumai tsarada nam in suda dangki fada rutin.

²² Wasru' gin i Abraham nanggan muarutsan da guman nangan impru' ruan, da gan nanggan muarutsan ikupis ruan isu nidzun iyab i guman nangan.

²³ Ibinigi da nan akaran ani isu nidzun, ini ibiani, “Abraham imuaruts Anutu da Anutu itsangan arangan garam rururungan iyab i nanggan muarutsan.” Da Anutu ifaring' arangan ibiani, “Dzi rinunggang' nidzun Abraham.”

²⁴ Ibinigi da agam watsangan, garam isu garam rururungan i Anutu maranggan iyab i guman nangan, anung' nam muarutsan uta' angu u.

²⁵ I sanab bida nig i da sagat maramais Rehab isu sagat rururungan i Anutu maranggan iyab i nanggan isa yaring i garam Israil atang'a i tsuara gamp tsira' Dzeriko ugu da tanginda fada sanab mangan.

²⁶ Nan ugu wainggan ibiani, riniuriats uta' da ganun ma'an, da nig i isu badzab sib; bida muarutsan angu da guman bini nangan ma'an, da isu badzab ibinigi angu.

3

Mpada Tayang' Man

¹ Raing' ruas, anung' isang' agam ampi bingan suda garam ragida Anutu nanggan, i aga garam ragida nan da Anutu bung' araru agai nasang' ampap riman da agai nayus rib faing' aga.

² I agi santan inang da irunt asub i sanampun ampi bingan. Bida manga mamida i runta asub i

nanggan santan nidan, da arangan isu garam rururungan nidzun da isang' i mpada tayang' uwayantan da riniuriatsan santan bini.

³ Da maram wafur kausi', bida agi rima ain isi' manga atang'a kausi' nifun da untapa gin, da kausi' tsira' igi bung' asu ringa mafrip da bung' ayung atsung' agi nanggung' marang' furan. I sanab bida nigi da agi sang' i parima i kausi' igi da nidzungen santan.

⁴ Wau uwayant wayab i madzung. Madzung igi tsira' bingan da sitia' gan igi isi' aru mangan. Da bitsinta', gubu' fifing' yutan da garam mpada tayang' sitia' igi parima gin, da madzung igi irunt yatsung' arangan nanggan maran furan.

⁵ Man ibinigi, nam isi' aru mangan iming' wasa' i agi nidzungen', da itsarif rungan iyus nam sib angu.

Watsangan wayab i dzaf gai fugus isi' aru mangan isang' i gada wap tsira' manga sib.

⁶ Da man ibinigi, isang' dzaf, isu wain i nam maisan santan ming'a wasa' i garam gar nidzungen. Da inang garam nidzungen santan ibubumpua da garam gar nanggan mpadan imais ibi dzaf gada puatsi tsira' mangan. Da dzaf igi waingan iba iming' dzaf gada ratar.

⁷ Apu buman santan bida apu dzufan da yungan da sruakan da apu mara maran mpada uruts santan, garam isang' i tipan da suda marapakra,

⁸ da bitsinta' garam mangan wasang' i mpada tayang' i man gan bini u, i man igi anung' impa asap i nan maisan nidan u, ima', iming' angu

binigi. Man igi nanggan nidan da ifung' i nam maisan isa garam funub isang' ibi muntsir nifu sa' gan.

⁹ I man angu da agi tsarif Ramanggang' Nifutsarif Anutu, da agi man gang' angu da agi pupuarap da garam gar Anutu tipa suda i maraganunggan ugu impru' ibinigi.

¹⁰ Nam tsarifan da pupuarapan iwa' iming' nifu bampun bitsinta' angu. Da raing' ruas, agi anung' nanga bida nigi u!

¹¹ Isang' i mpui bini da mpui ngkiangan mpru'a ruan wa'a mpui maran bitsinta'?

¹² Raing' ruas, isang' gai nuwai kapa nidzun guni', ma nagau' isang' kapa nidzun nuwai? * Ima!! Ibinigi angu da mpui bini anung' isang' i wa'a ming'a mpui uruts u.

Mararuru Nidzun Ming'a Anutu Gin

¹³ Bida agamam bits suda garam mararuru da uwayant tsira', da nasanting' nam mararuru wasi nayab i nam bida ani, nanggan yungan nawa' bini nampru' da nam rasuda runggan. I nam bida nigi iba iming' nam mararuru gin.

¹⁴ Da bida agam nugum rua'a i ruam da suda mara aba ming'a gam wangunggam, da agam

---

* **3:12:** *isang' gai nuwai kapa nidzun guni', ma nagau' isang' kapa nidzun nuwai?* — Nan Grik ini ibiani, "...isang' gai fik kapa nidzun oliv, ma bru' wain isang' kapa nidzun fik?" Gai fik da oliv da bru' wain iyus iming' gamp Israil; ibinigi da Dzems yakar nan raman ani iyab i gai aru nigi da nidzunggan. Ming'a agi gin da gai bida ani anung' iming' u; ibinigi da aga iyu nuwai da guni' da nagau' isu nan raman, da bitsinta' nan raman wainggan bitsinta' angu.

anung' tsarifa runggam i uwayantam mararuru da rasuda nan nidzun u.

¹⁵ Mararuru bida nigi anung' iming' gunungun iru' ba u, ima! Iba iming' intap da garam gar da marapayam maisan gin.

¹⁶ Gubu' ampan nugun rua'a i ruan da suda mara aba, da isu wangun da ruan da igagara iyus da yatsung' sanampun maisan mara maran ampi bingan.

¹⁷ Da bitsinta' garam uda mararuru ming'a Anutu gin igi da ibiani, nan miamun wangun isap, da iyafa nan, imantsing nan, isu ringa mafrip, da maran intu' da ikap nidzun bini, da maran yari i garam gar santan angu, da man anung' isu iru'run u.

¹⁸ Garam rasuda nan igi nanggan yafadan ikap nidzungan sanab rururungan.

4

Warim Runggam Santan da Anutu

¹ Nam idzuwai iming' wasa' i agam da inang agam wangum itsakia da isu ufuai da runggam? Nam santan wa'an igi iru' i agam wangunggam akatsan ampi bingan da isu ufuai da ruan iming' agam wangunggam ruga rugan.

² Agam ini uda nam fain da agam wayu u; ibinigi da agam inang i isa garam funub. Agam iyafi um, da bitsinta' anung' iwa' da nidzun u; ibinigi da agam isu ufuai da yis nam sanga sanga angu. Agam anung' iwa' rutin u, i wain ibiani, agam anung' igut i Anutu gin u.

³ Da gubu' agam guta gin da agam anung' iyu u, wain iru' i agam igutin ruta uwayantam

maisana. I agam maram ifur rungga angu i rima rungga sib i nam intap ani gan.

⁴ Agam itangin Anutu rai ibi sagat maramais tanginda gabun rai da arara'a yungan. Da agam wasru' gin nabiani, manga maran arida i nam intap ani gan yusan, da ibugin Anutu. Da mangan nida suda rinun i nam intap ani gan, da irim ipiap i Anutu.

⁵ Maram wafur i nan akaran mung', "Ganun Anutu tangindan mpada agi wasa' ugu da Arangan maran yari i suda Arangan runta' gan angu." * Agam itsanga nan akaran igi ibi nan uta', a?

⁶ Da bitsinta' Anutu maraampi gan rima agi sib da iyus; ibinigi da nan akaran mung' isanting' wasi ibiani, "Anutu imunti sib i rib tsarifa rungga da isu maraampi da rib rasuda rungga."

⁷ Nabinigi da agam watang' warang' i Anutu. Wamunti sib i Sadang, da arangan bung' arunt sinung' agam.

⁸ Wafa uts da Anutu da Arangan bung' aba uts angu da agam. Agam rib uwayant suda iru'run da nanga asub yusan, watangin sanampun

---

* **4:5:** *Maram wafur i nan akara mung', "Ganun Anutu tanginda...i suda Arangan runta' gan angu."* — Nan akaran idzuwai Dzems maran furan ani anung' idzidziwan; maran mafur mayab i nan ming'a bida ani: Kisim Bek 20:5; 34:14; Lo 4:24; Sekaria 8:2; da nan akaran fain. Ming'a papiar fain da nan bida ani anung' iming' gin ibi aru ming'an ani i wain ibiani: nan Grik anung' idzidziwan i nan ani. Garam fain maran ifur i nan igi wainggan mabiani, 'Ganun Anutu tangindan mpada agi wasa' ugu iyafi un da nugun irua' iyus.' **4:6:** Snd 3:34

maisán rai† da watip wangunggam i nam
maisán anung' ming'a gin u.

⁹ Nugum wabarabin, warang, da wagampun
runggam i nanggám maisán. Agam nanggám
rubung'an nawa' abi nam rangan da nanggám
nugun tsia'an nawa' nasu nugu barabin.

¹⁰ Warasu runggam da Nifutsarif da Arangan
bung' ara' i agam nayab.

Anung' Raruda Rainggam Mangan

¹¹ Raing' ruas, anung' rima ub i rainggam
mangan u. Manga bida rima ub ma raruda
rainggam mangan, da irim ub da iraru Nan
Faidagin impru'. Da bida u raruda Nan Faidagin
da u wasu garam atsung'a gin u. Ima'! U su
garam raruda Nan Faidagin.

¹² Nifutsarif runta' angu isu garam rima Nan
Faidagin da raruda garam. Arangan runta'
isang' i rima agi sib da siata agi rai. U nam
idzuwai da u ni raruda rainggam mangan?

Matsarif Runggam Ma'

¹³ Waringantin, agam garam nangan da nida
bida ani, “Aruani ma tata' mangan naga da aga
bung' afa gamp igi ma gamp tsira' aga, da
nampa udzuf manga sib i nigi da nasub nam i
wa'a da moni tsira'.”

¹⁴ Agam anung' isru' i nam idzuwai bung'
awa' da agam da tata' mangan naga. Agam
nanggám mpada maran ta'an isang' nam

---

† 4:8: *watangin sanampun maisán rai* — Nan Grik ini ibiani,
'wadzu' banginggam' yatsung' garam Yuda sanaban atsung'a gin.

idzuwai? Agam isang' nam marabuari, iming' uts angu da intap ruan.

¹⁵ Ibinigi da agam dani dabiani, “Bida Nifutsarif maran furan, da aga bung' ampa marata' da nanang nam bida ani ma bida naga.”

¹⁶ Da bitsinta', agam itsarif runggam iyus angu i nam idzuwai agam bung' anang. Nam tsarifa ruan bida nigi santan, nigi sanab maisan.

¹⁷ Ibinigi da garam sru'a i uwayant bini i nangan, da mamida i nangan, da arangan inang asub sib.

5

Nan Radzung'an Fadan da Garam Nam Bunump

¹ Agam rib nam bunump yusan ugu, agam waringantin! Warang da wayai' wagampun runggam i nam tsakia ampi bingan bung' awa' da agam.

² Agam nam bunumpam bung' amais da afaif bung' agara agam nanggam atsufan tatar.

³ Agam nam bunumpam silva da gol bung' amais. Gubu' buntun isu uts wa da agam yufum nam bunump ampi bingan da imami faban. Da nam ming'an da maisan igi bung' ani agam nanggam maisan wasi naming' Anutu maranggan da bung' arim agam nafa dzaf.

⁴ Waringantin! Agam anung' irim garam nanga gum safa wit nidzun ming'a agam gumam ugu nam ntsuman gan u. Ibinigi da nam ntsuman igi irang inu' Anutu i rima nam munga' da agam. Da Nifutsarif Anutu, Garam

ruta nampang wain, iringant i garam gum
nanggan rangan igi sib.

⁵ Agam impa iyab i nam santan da isirung'
runggam i nam bini bini santan. Agam isirung'
riniuriatsam da itip iduduba iwa' ngarubini
angu nafa nasang' wa'a i gubu' gan isa agam
funub.

⁶ Agam idzur nan da yis garam rururungan
mamida i muntida sib i runggan funub.

Buaring'a Barabin da Abada i Ruan

⁷ Raing' ruas, waaba i ruam da wabuarung'
barabin nasang' Nifutsarif Yisu Kristus gubu'
gan tipa badan. Wau uwayantin nabiani, garam
ntanga nam yamun sib i guman yaba i ruan
angu da impa ifang' i gami' ru'a gin da gubu'
arida gin, da raiyi da imus uda nidzun.

⁸ Agam ibinigi, waaba i ruam da wamunti
babampaf, i Nifutsarif Yisu Kristus gubu' gan
badan iba su uts wa.

⁹ Raing' ruas, anung' pusupusan da nida nan
barungantsang i ruam u, i Anutu runggan bung'
araru agam. Watsangan, Garam raruda garam
iba munti muantsi nifun sib wa.

¹⁰ Raing' ruas, profet ruas nida Nifutsarif
nanggan ugu isanting' agi i sanampun abada i
ruan da buaring'a barabin da nam tsakia. Agi
nau uwayant nayabin da natsung' gin nabinigi
angu.

¹¹ Agi tsangan sib wa i Nifutsarif ifinti rib
muntida babampafan da buaring'a barabin.
Agam isru' gin sib i Dzob ibuaring' barabin
santan wa'a da arangan ugu, da raiyi da
Nifutsarif ifinti arangan i nam ampi bingan.

Nifutsarif igi Arangan Garam maran aridan da maran ntu'an.

¹² Da bitsinta', raing' ruas, waringantin!
Anung' faring'a gunungun ma intap ma nam fain i rima agam nanggam nidan sib u. Anung' nida bida ani, "Nan nidzun bingan da wagung'!".
Bida agam nida, "Hai," da nan arangan nigi, ma bida agam nida, "Ima'," da nan arangan nigi.
Agam nida nan da wani nan nidzun angu, i bida ma'an da Anutu bung' araru agam.

Nan Udagin Nampanggan

¹³ Bida mangan ming'a wasa' i agam da wa'an da barabin, da naugin. Bida mangan nugun tsia'an da nais mint nugun tsia'an i tsarifa Nifutsarif binganggan.

¹⁴ Bida mangan ming'a wasa' i agam wa'an da rinin ging'an, da nau garam gudzun rusan ming'a wasa' i ampan mararam naba. Da garam gudzun igi naugin da Nifutsarif, da nayats madamin i garam ging'a rinin igi rininggan i Nifutsarif binganggan.

¹⁵ Da ribigi nanggan udagin fada mpru'a da nanggan muarutsan da bung' anang garam rinin ging'an igi rinin nadaum, da Nifutsarif bung' ara' i arangan. Da bida arangan nanga asub, da Nifutsarif bung' asiat i nanggan maisan rai.

¹⁶ Nabinigi da wafis i nanggam maisan wasi da runggam da waugin i runggam i agam wa'a bini. Garam rururungan nanggan udagin da Nifutsarif da isu nampang da inang nam iwa' isu nidzun.

17 Eliya igi arangan garam gar ibi agi, da arangan yugin da wangungan santan i gami' anung' isang' mudan u. Da gami' anung' iru' isang' udzuf iru' da bits da ifawa' wasa' udzuf manga gan.

18 Raiyi da arangan itip yugin i gami' ru'an da gami' iru', da nam santan ming'a intap iyab da ikap nidzun.

Warim Garam Nanga Asub Sib

19 Raing' ruas, bida agamam manga runta inti' i nan nidzun, da manga tipa uda wa'a ba,

20 da maram wafur nan ani, bida mangan uda garam nanga asub sinung' sanab asuban, da bung' arim arangan ganunggan sib i nam mampan. Da Nifutsarif bung' asiat i nanggan maisan santan rai.

Adzera Baibel
Portions of the Holy Bible in the Adzera Language of
Papua New Guinea
Hap Buk baibel long tokples Adzera long Niugini

copyright © 2009-2022 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Adzera

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2026-05-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 15 May 2026 from source files dated 15 May 2026

1546e90c-83f8-52de-99ec-bcac4c0552a1